

nes variare non repetitis, nec perfectis illico cyclis, sed unius tantummodo quas itatis, ut de cataleptico scribentes docuimus. Deniq; cū ex uolantibus solis adhibemus, initium ex paruulis ordinamus: Tum autem ex agrestibus, ex teneribus, cum porcina ex membrorū summitatibus. Conuenit præterea locorū atq; aerum cōmutatio, & aliquando drimyphagia, uel simplex uomitus: tum etiā exradicibus confessus, & localia alijs atq; alijs locis adhibēda, & magis medianis partibus: Non enim sine plurima uexatione partiū, quibus digestio celebatur, inesse corporibus atrophia potest. Ipsiſ igitur frequentius adhibēdus est drossax, & cucurbitæ, uel paroptesis, aut sinapismus, & sympasmata acrora, quæ à nobis aspergines nuncupantur. Itē malagmata eiusdem quantitatis. Utiles præterea littoria nauigatio, atq; natatio maritima, uel naturaliū aquarū: Tū post album animi laxatio, quam diachysin uocant, & articulorum complexio adhibitis ministris, qui mollibus hoc manibus efficiant. Themison uero secundo libro Tardarum passionū plurima recte ordinasse probatur. Aliqua uero caduca intentione dixisse intelligitur. Iubet etenim argos non æqualiter & grotantes duo decim stadiorum spatum gressu conficere, & qualem modum cunctis definies. Item igneo in loco uel feruenti fricari iubet præfatigatos sudoribus & grotantes. Item sole torrenti, atq; ita per interuallā leviter defricari, & in calida, atque oleo calido eorū manus infundi, ex quibus periculum perficationis necessariō sequeatur. Item post interdianum cibum deambulationē probat adhibendam, atq; fricationem & lauacrum. Tum post uespertinū cibum iungenda crura, atq; brachia, quod est dormitoris anxiosum. Præterea post coenam imperat uomitu prædato passo, aut uino dulci, uel succo ptisanæ. Tum frequentato uomitu oua duo danasoribilia cum panis uincijs duabus, ex quo incensa altiora, atq; exercitatis uomitu uisceribus facile corrūpuntur accepta. Hæc igitur recusantes, alia quæ recte ordinasse perspicitur amplectenda iudicamus.

DE HYDROPE.

C A P: VIII.

viii. 4.



Ydrops ab accidenti nomen sumpsit: siquidē aquosus humor hanc passionē necessariō comitetur: Nam Græci hydor aquā uocauerunt. Generatur autem ex accidentibus plurimis, atq; diuersis causis, ut cachexia, febris corpora tardantibus. Item luxuria, duritia, uel faxea densitate iecoris, uel lienis, aut stomachi, uel peritonei membranæ aut matricis. Item spirationē diffisi, cultate, qua n Græci dyspnoeā uocant, uel uentositate stomachi, aut coli, aut ventris passione, quam Græci cœliacen diathesin uocant. Item longitemporis dysenteria, uel in fœminis menstrualis fluoris retentione. Item haemorrhoidarum ueterum repentina, atq; incondita curatione, facta abstinentia, uel coadjuuata bibentiū transuoratione, & magis si falsa fuerit aqua. Item medicaminū frequentata potionē, & horum similibus. Græci igitur, uel aliarum sectarū principes eius potestatem, uel differentiam nominibus uariantam crediderunt. Vocabentim hanc passionē etiam hyderon uel parechysin, origini locorū specialia nomina tribuētes: nam parechysin appellant sensibilem, & manifestam liquoris superfusionē, quæ fiet inter peritonei membranā, & intestinæ: Hyderon autem, dispersum siue infusum per uiarū raritatem, atq; carnis spiramenta liquorem. Itē dicitur hyderon ex renibus generari: Hydropē uero ex duritate iecoris. Quod quidem nos iuxta sectæ regulam reprobamus: Etenim infusio, siue superfusio liquoris est passioni cōmuni: & neq; antecedentes causæ passionis facere discre-

H 2 tionem

Ctionem recte creduntur: Siquidem etiam ex plurimis alijs partibus patientibus hydropes generatur. Eius igitur differentia Hippocrates, & Diocles duplē dixerunt: Aliam enim hyposarcā uocauerunt, aliam asciten. Item Heraclides Tarentinus secundo libro Internarū passionū totius corporis inflationē, siue humoris infusi perforationē catastarcā uocant. Inter peritoneū uero & intestina asciten uel tympanitē appellauit. Iffē Demetrius Erophili sectator undecimo libro de passionibus scribens, alium dixit hydrope constitui sine ulla humoris infusione, sed sola inflatione turgente: alium ex humore diffuso, & eum nunc per totum corpus, nunc inter peritoneū & intestina, cuius differentia nunc plurimo uento tradidit: Et est uanū atq; intellectu carens, sine ullo humore superfluo laborantē hydrophem uocare. Item plurimi tres differentias tradiderunt: alia enim catastarcā, aliam asciten, aliam tympanitē uocauerunt. Asclepiades autem alium celerē dixit, ut eum qui repente constituit; aliū tardum, ut eum qui tarda passione uexet; & alium cum febribus, alium sine febribus. Hoc quidē cōmuniter etiam alijs specialibus passionibus adscribēs, non aduertit quoniā proprio nomine celer dicitur passio, non sola quā repente conficitur, uerū etiam ea quā celeriter solui posse monstratur. Hydrope autē fit quisquam repente ex coadceruata bibēdi transuoratione, uel falsi liquoris potu. Celerē autem passionis solutionē nullus ægrotantū meruit. Item Proculus Themisonis sectator secundum plurimos inquit hydropis differentias temporibus passionis adscribendas. Initū enim atq; augmentū esse leucophlegmantian, cum adhuc secundū carnē fieri mutationē uiderimus: Statum uero tympanitē, cum summa tensio secundum uentrem fuerit facta. Declinationē autem asciten, cum quadam indulgentia fuerit inflatio relaxata. Non secutus ueri regulam, neq; aduerēt quia omnis species passionis sua quāc tempora percurrit. Denicē etiam catastarcā usq; ad statum, uel declinationē perseuerat. At tympanites, & ascites ex initio facti in augmentū uenerint, & statu sumpto declinauerint. Item Apollonius Memphis tes aliū dixit fieri hydrope cum retentione, ut si quid biberit, sine dilatione tanquam per fistulam transiens egeratur: Eius autem quē cum retentione fieri dicit, secundū plurimos tres esse differentias affirmat. Sed melius Demetrius Apameus, meus ab hydrope discreuit, eum qui sine dilatōe potum liquorē per urinam egerit, diabeten appellans, sicut specialiter de ipso scribentes docuimus. Melius igitur, quantum ad species hydropis, quanquam nō generaliter, mutemus curatiōnem, alium dicere in toto corpore constitutū, tanquam in papyro uel spongia inter uitium raritatem insertum, à liquore uocari leucophlegmantiam, quam Latino nomine etiam intercutem recte dicemus: alium in parte corporis inter peritoneum & intestina, subiecto liquore solo, uel admixto uento plurimo uocari, alterum asciten, alterū tympanitē: Sequuntur quādam cunctos præterea communia, quādam singulis propria. Communia autē, ut inflatio, uel extantia humoris, & piger aut difficilis corporis motus, spirationis difficultas, quam Graci dyspnœan uocant, somnus difficilis uel anxiosus, & magis post cibum suis, & urina comparatione sumptū potus parvior, fastidium, & aliquando febricula latens in plurimis: Item quibusdam etiam uesiculæ, uel fistulæ, quibus eruptus humor feratur, ac deinde uulnera difficilia sufficiant, uel quā in cicatricē uenire possint. Specialia uero, uel propria singulos sequuntur, ut leucophlegmantian, uel intercutem mollis atq; humida inflatio uentris ac uultus, & crurū, & folliculi genitalis, uel præputij, relucente liquore per cutē albido colore. Item cum oris uel spiratione, siue anhelitus foetore totius corporis grauedo, & impressioni digitorum cedens

cedens tumor, ita ut paululum causa permaneant loca. Aliquibus etiam alborū
 atq; crassorum humorū uomitus, uel per uentrē egestio: unde etiā nomen passio
 sumplisse à greca deriuatione uidetur: Leucon enim albidum, phlegma humo-
 rem crassum uocauerunt; uel quod ægrotantis color albidiōris imaginem ferat.
 Alij uero tanquam ex superfluo humore generata passione, penetrans humor
 singula que spiramenta possederit; nos uero intercutem nominamus. Ascitem
 deniq; sequitur uentris inflatio, uel extantia, & pro corporis motu liquoris con-
 lisu sonitus, uel ad concussum palmæ resonus, tanquam semipleni utris, ex quo no-
 men sumpsit. Item proschematis mutatione, uel digitorum impressione demer-
 sio, uel resurrectio liquoris, & conclusio superiorum partium, atq; tenuitas tan-
 quam extenta cutis secundum ora uel colla, aut iugula, uel pectora. Iacentibus
 præterea ægrotantibus diffusa, atq; elatior tumoris extantia fiet: Surgentiū uero
 uel stantium maior atq; extenta, & incremente passione corporis frigus atq; tor-
 por accedit: Aliquando etiam tussicula, & stercorū uel urinæ abstinentia, & per
 uentrem fluidior exitus, & apprehenso folliculo, atq; uirili ueretro extans infla-
 tio reduplicata, & aliarum partium surgens tensio, sicut in leucophlegmantia.
 Vocatur autē hichydropisinus, ut Diocles, etiam epatis, aut splenites à patien-
 tibus partibus nomen dicens, hoc est iecore uel liene. Item tympaniten sequi-
 tur rotunda atq; extans inflatio secundum gastera cum tensione plutima, & ad
 percussum palmæ resonus, uelut tympani, unde etiam nomen accepit. Item ru-
 statones, & aliquando intestinorum tormenta, qua inclusæ uento per podicē
 digerantur, atq; grauedinis detrahant quicquam. Est autem passio communiter
 structa omnis hydropismus, sed complexa aliquando solutione ex alijs acce-
 dentibus, ut uentris fluore. Præterea est naturaliter tarda passio: siquidem nun-
 quam celeriter soluta uel emota corporibus uideatur. Item generaliter magna:
 siquidem & difficultatem, & indecentiam, & periculum inferat ægrotanti. De-
 sique semper difficultis curatione, nunc uehementer, nunc minime comproba-
 tur: Etenim magnitudine uehemens, & uarietate accidentium, & corruptione
 uirium magis incurabilis iudicatur. Parua uero magnitudine comprobatione
 supradicta, atq; paucis & simplicibus accidentibus, qua Græci symptomata ap-
 pellant, & sine nimia uirium laſione minime curatione difficultis approbatur, &
 qua secundum aliarum lectarū principes de effectis uel exitibus passionum scri-
 ptas sunt, ut etiam secundum causas ex quibus efficiuntur, & patientes locos, &
 naturas, & ætates, & annalia tempora, ut hyemis, uel æstatis, & eorū medijs tem-
 poribus generationes passionis: alij difficiles curatione, alij faciles curatione, alij
 faciles hydropses approbantur. Qua quidem omnia magnitudini passionis ad-
 scribenda sunt, ne infinitus modus differentiarū uideatur accidentiū numero ua-
 riatus: Etenim secundum causas difficiles aiunt curatione hydropses, qui ex saxi-
 tate magis quam ex duritia fuerint facti. Item eos qui ex dyntenteria, uel colī pas-
 sione, ab his qui ex coadcertato haustu bibendo uitium conceperunt. Item se-
 cundum locos difficiles inquiunt eos qui ex iecore, faciles uero eos qui ex liene.
 Itē secundum naturam uel sexum difficiliores inquiunt curatione semper foemī
 nas maribus. Itē secundū ætates faciliores inquiunt curatione pueros, uel puben-
 tes, difficiles uero ætatis mediæ, uel senes: non solū quod natura crescere uel au-
 geri, alia & minui uel declinare uideantur, sed etiam quod alij prohibeantur, alij
 cogantur, alij nec suadere, nec cogi posse probentur. Item secundum anna-
 lia tempora, qua Græci horas appellant, difficiles inquiunt curatione æstatis tem-
 pore laborantes; Siquidem multa siti afficiantur: Alij uero è contrario faciles

C inquiūt curatione: siquidem exitum liquorum fieri prouocet feruor æstatis, & corporis præterea faciat siccitatē: Difficiles uero hyemis tempore, ob corporū densitatē uel frigus. Item uerno tempore: siquidē humidiora, atq; liquorum redundantia fiāt corpora. Autumni uero prima, similia æstati, ultima hyemi dixerunt. Item secundum generationē, siue fabricationē passionis difficilē inquiūt curatione leucophlegmantian, facilem uero ascitem, & horum medium tympanit. Dissenserūt præterea etiam de patientibus partibus, quæ principaliter afficiantur. Erasistratus nanc̄ iecur inquit pati: In apertioribus enim saxeum semper inueniri confirmat: alijs uero colum, sed cōsentire iecur: alijs splenē, ac iecur, & colum: Alijs etiā peritoneum: alijs renes quoq; & matricem principaliter pati dixerunt. Et apparet omnia necessariō prætangū: quod quidem etiam si latuerit nullus timor curationis mutandæ medicantibus accedit: neque etiam ob loculum adiutoriorum ordinem quicquam obesse monstretur, cum hæc eadēm

^{lūp̄mu.} oporteat ceromate sole feruefacto iactari, uel pellibus sole ignitis inuolui. Ad ^{ūkow̄a.} hibenda etiam acopa feruentia, & sudationes ex naturali materia prouocare: habet enim recorporandi uitutem ex quacunq; metallorum materia exhalatio naturalis. Item ex harena littoris sole ignita torrenda corpora. Hyemis uero tempore igne prætorrenda, atq; ita corpori admouēda, ut ex ipsa, excepto capite, cætera corporis omnia contegantur. Item sinapismus usq; ad cutis humorem adhibendus, qui maxime uehementem fortitudinem locis humore corruptis, atq; ut ita dixerim, habentibus admouet ac ministrat. Item locorum & aquarum mutatione adhibenda, & peregrinatio magis maritima: Est enim lacerantior, atq; corporis apertioribus efficax ob salinitatē maritimus aér. Conueniunt etiam uaporationes spongiarum ex aqua maritima expressarum, uel aqua salsa decocta. In tympanicis uero specialia, ut pleriq; uolunt, iuxta communē uitutem recorpi ratiæ curationis, etiam decoctio centaureæ herbæ, & absinthij, & origani, & hysopij, & marrubij adhibenda, & similis uitutis epithema, ut est quod appellatur

^{Dianitrum.} dianitrum, ex fico atq; nitro, & absinthio confectum. Tundendum igitur aridum ficum, sed quod sit pingue ac succidum. Item singulatim absinthiū & nitrum admiscendū duabus partibus fici, & quarta pars origani. Aliquando etiā ruta admiscenda particula: Facit enim medicamen, quod appellamus diahyssum. Itē uua passa cum cumino, uel farre, cum adipe ueteri, & uino. Hoc quidem plurimi magis intercutibus conuenire probauerunt. Item bubulo stercore ungendos cum aceto & rotantes dixerunt. Apponenda etiam malagmata, quæ fortificare, ac recorpi uitute mutare ualeant corpora in meliore habitudinem. Intercutes autem & ascitas hijs curandos probant, quæ siccare atq; excare ualeant corpus, uel sudorem commouere. Sed erit cauendum, ne immodeco usu medicaminum corporis superficies ulceretur. Est autem nostrum medicamen quod ex herba chamæleonte nigra conficitur. Item ex stercore caprino,

^{Diacapregias} Quod appellatur diacapregias. Item diacentauream, & diaoriganū, quæ ab herbarum nominibus uocabula sumpt̄erunt. Item icedion emplastrum, quod ma-

^{Diatorganū.} gis post humoris detractionem adhibendum probamus, quo partes roborētur.

^{Emplastrum} Item diayteon emplastrum, & diadictamnum, & barbara, & diafycaminum.

^{icedion.} Oportet autem interpositis quinq; diebus, uel eo pluribus detracto iamdudum polito medicamine perspicere profectum, ac rursum imponere omnibus locis ex anterioribus ac posterioribus corporis partibus: Singula enim medicamina erunt illinienda pellibus teneris, atque ita corpori addenda, superposita lana molli

& mollicum leuibus fasciolis colliganda, & pro uiribus corporis adhibenda ge-
 statio, atq; ungenta congrua, & defricatio. Tympaniten uero recorporativa cu-
 randum probamus curatione, & coniencia etiam inflationis medela, quam
 Græci empneumatosin uocant. Adhibenda deniq; reflantia, ut est quod appellatū
 hinc diapermation, uel polyarcion, aut diaartymaton, aut diafamsucum, aut
 diamelilotum: Hæc enim ualent etiam uentositatem tollere: Adhibenda præte-
 re in hijs ea quæ superius ordinauimus. Tum profectu accedente regula cyclo-
 rum adhibenda natatio maritima, uel aquarum naturalium. Alij uero nō absur-
 de etiam aquæ marinæ uaporationem probant adhibendam, quo sudores pro-
 vocantur: Inquiunt enim implendum solum aqua marina feruent: Tunc qua-
 drangulam compaginem immittēdam præligatam loris, in quam erit includen-
 dus ægrotans: sed præliganda compago pelle, ut aquæ prohibeant ingressum,
 quo exhalatione uaporis calefactus ægrotans in sudorem uenire cogatur. Sed
 erit aqua calefacienda innouatione frequenti ferricandantis immissione massa-
 rum. Oportet autem semper ægrum adhibito animi laxamento curari, quam
 Græci diachysin uocant. Quærenda denique animi desideria, quæ sine uexa,
 tione corporis præueniant uoluntatem, & amicorum conuiuia, quæ ciborum
 pacitate, animi tamen lascivitate frequentent. Vtile etiam si longi fuerint dies
 partiri modum sumendi cibi: facilius enim accepta digeruntur duorum tempo-
 rum oblatione diuisa. Ac si iuxta ordinem datum leuigati indulgentia passionis
 rursum fuerint accessionibus typicis ægrotantes affecti, quo iterum impleri ui-
 deantur erit melius ut prius radicum uomitu: dehinc ante diem radicum usus,
 album ueratum immittere, tunc sequenti die hoc detracto radices dare, uel
 certe hellebori decoctionem. Sed horum usum uel confectionem dexteram,
 aq; adhibendi modum Responsionum libris de adiutorijs scribentes docui-
 mus: & nunc exinde hæc accipienda monemus. Hæc est mundior, atq; uera
 hydropon curatio: Etenim potuī medicamina danda cauere decet: Alia enim
 uiscam commouent, alia intestina lacerando ulcerant, uel dysentericam faciunt
 passionem: Alia stomachum uertunt, & fastidium generant cibi, & sitim ex-
 tendunt. Quapropter si cogentibus rebus utendum uiderimus quibusdam
 aquiducis medicaminibus, quæ Græci hydragoga uocauerunt, ea dabimus
 hijs qui plurimo humore infusi aquoso corpore laborare uidentur. Habere e-
 ram conuenit curam, ne rursum corpora repleteant: ex quibus est euphorbiū
 multo commixtum poto datum, uel ouis sorbillibus aspersum, duorum uel tri-
 um cochleariorum quantitate, uel decoctio radicum, aut squilli. Oportet autē
 squillæ libras duas omni purgamento absolutas, quod ad unam libram rediga-
 tur, concisas in uas fisticile nouum prælitum mitti, tum adiectis uini sextarijs tri-
 bus, quibus ad tertias decoctis, ex ipso liquore erunt ad duo cochlearia ægrotan-
 ti danda: & proficiente curatione usq; ad uncia unius accedere modum. Sed hoc
 citpost gestationē adhibendum, uel post perunctionē corporis, & ante sumptu-
 onem cum plurimo intericto tempore. Ex decoctione aut̄ radicū duos uel tres
 cyathos dandos probamus. Sī uero etiam utinā quis uoluerit cōmouere, erunt
 omnia aromaticā prohibenda, quæ non curiosa, sed magis simplicia esse uidean-
 tur, ut est decoctio seminis cucumerū, uel foeniculi, aut dauci, aut apij, anesi, pe-
 troselini. Itē menta, asari, nardi, squinanti, zinziberis. Hæc singula uel cū uino,
 uel ex ipsis confecta erunt offerenda. Ac si ex hijs humor detrahi non potuerit,
 oportebit tanq; alienū paracentesin auferre. Sed nunc decet prius quam ipsius

Libri Respon-
 sionum, sive
 Adiutoriorū
 Cælij.

Aquiducā me=
 dicamina.

C officij usum doceamus, hijs respondere qui iustius curationis adhibenda dissontia iudicia posuerunt. Antiquorum igitur aliqui congruam paracentesin di Euenoris libri sunt, ut Euenor libro quinto Curationū, Erasistratus libro quo de hydrope scri curationum psit, & eius sectatores, Thessalus secundo libro regulari. Alij uero congrua lau Erasistratus dauerunt, ut Asclepiades libro quo de hydrope scripsit, & Themison secundo Theſſalus libro Tardarum passionū, quibus etiam nos iuxta Sorani sententiam consenti Asclepiades mus: Adsertores tamen primæ sententia, hoc est, istius reprobanda curationis Soranus. hæc dicunt: peritonei membrana à natura neruosa esse perspicitur, & est omne quod neruosa fuerit qualitatis punctionibus inimicum, siquidem consensus in gerat. Præterea spirationis naturalis causa, qua nos aërem recipere, atq; reddere haustu potili necesse est, intestina quoq; commouentur, quibus superficies corporis consequenter tangitur. Et est periculum hanc paracentesin uulnerare loca: quippe cum non solum corruptus humor detrahi uideatur: uerum etiā naturalis sæpe spiritus excludatur, quod est uehementer corporibus noxiū. Dehinc etiam post effectū punctionis, aliqui ægris sua uulnera resoluētes uoto prius tot poris deponendi uitam quoq; liquerunt. Item neq; tempus sibi conuenies hoc genus adiutorij habere uideatur: Etenim passione constituta, uel superpositione, siue lenimento aliud tempus mitigationē demonstrat, aut aliam resumptionem, uel recorporationē. Paracentesis uero conturbat atq; uires corporis tollit, & nō recorporativa uirtute medetur, sed usum recorporatiū impedit. Ad summam, nemo, inquiūt, saluatus est eorum qui per paracentesin curati sunt: quapropter adhibenda negatur. Item Erasistratus ait, quod iecore in duritia constituto obesse paracentelis uideatur: siquidem grauatio iecoris tumentis toleretur humoris substantia subleuata, atq; natans in liquidis, quibus effusis omnis grauedo partium tumentiū, quæ diaphragmati sunt natura cōnexa, atq; uenæ maiori, atque contendit, quam Græci quilen appellant, adductione sui tumores ingerant uicinarum, ac deinde celerem faciant mortem. Item Ptolemæus Erasistrati se

Ptolemæus. D ris substantia subleuata, atq; natans in liquidis, quibus effusis omnis grauedo partium tumentiū, quæ diaphragmati sunt natura cōnexa, atq; uenæ maiori, atque contendit, quam Græci quilen appellant, adductione sui tumores ingerant uicinarum, ac deinde celerem faciant mortem. Item Ptolemæus Erasistrati se Erasistrati Etator ait causam passionis esse iecoris duritiam, supercreatam uero humoris in sectator. agnoscitur: Siquidem non auferat causam, ex qua humor creatus esse uideatur. Sed sunt hæc omnia facile expugnabilia: tunc enim uulnerata neruositas in tumorum uenire recte iudicatur, quoties naturali habitu fuerit constituta. Nunc autem morbo uitiata, peritonei membrana contra naturam habere perspicitur, & non similia, atq; eadem sequentur naturaliter, uel contra naturam constituta. Item intestinorum uulnerationē metuere inanis timoris est: Etenim exercitatis atq; prudentibus hoc genus officij cōmitittur: Dehinc plurimū peritonei mem brana distabit interfecta humoris causa submota: spiritus uero etiam phlebotomatis sanguiniunctus excluditur, nec illico tamen reprobanda phlebotomia, cum sit ab omnibus rectissime adiutorium comprobatum. Ferendum est enim le tie damnū naturalis officij, quoties maior utilitas excludenda passionis promittitur. Soluere uero ligationē ægrotantes, & immoderato fluore acuto deponenda passionis in mortem uenire, simile quiddam est tanquam phlebotomatū ligaturam medici soluere, ac deinde plurimo sanguinis fluore uitam finire: Hæc enim non adiutorij est curatio, sed stultitia ægrotantis. Habet præterea paracentesis etiam aptissimum tempus, quod illi inueniri negant, sicut cucurbita scarificatione adiuncta, atq; hirudinū appositiō, quæ non in accessione aut lenimento, sed in di missione suppositionis recte adhibēda probant, sicut in alijs docebimus de adiutorijs specialib; scribentes: Omnes enim paracentesi curatos, ut aiunt, mori apertissime

Aperissime mentiuntur: nos enim quosdam uidimus euafisse: plurimi uero moriuntur: siquidē medentiū tardantes consilia serius paracentesis adhibeatur, ut & alij adhuc tumentes peritonei membrana, & neq; usu dextero operantes diuisum fac endo mortis periculum incurunt. Ex quibus est etiam Asclepiades, qui diuiso loco fistulam relinquendam putauit. Ex qua stirpis in modum impressa, uel per puncta peritonei membranae graues cōsensus, atq; indignationes adserat: Quippe cum saepe etiam gelati sanguinis corpuscula irruentia uulnerū diuisuris, uel quæq; externa magnos tumores atq; indignationes cōmouerint. Eralistrato uero causanti, quod post detractionē humoris ex iecoris duritia in passionē ueacrant superiores partes, ac magis salutares, adductione quadā ponderis indignentur, erit respondendum, quia plurimi hydropses sine ulla iecoris duricie in passionē uenire probantur: Etenim ex alijs causis fieri posse superius demonstrauimus. Plerisque etiam quanquam iecur duruerit non necessario in hydropem uenire contingit, ac saepe adductione partium, uel indignatione superiorum uexari perspicimus, quo saepe tumor etiam perdiderit agrotantes. Omitto quod iuxta eius sententiam oportebat supinis iacentibus agrotis nullam querelam partitū attestari: Siquidem iecur nullo pondere superiora distendat, hoc est discrimen, quod Græci diaphragma appellant. Asclepiades uero repentinā effusione atq; coadceruamat cum periculo fieri testatur: Si quidem uitæ, quas Græci poros appellant, interiecta mora blando se tactu cōtigant, & propterea illæsi manant agrotantes. Detractione autem facta liquorū, aspero se tactu contingat, atq; cōcidentes augstentur: ac simili ratione etiam spiritus uehementer irruens cani dolorē faciat, atq; inflationē, & tormēta intestinorum. Est præterea facile expugnabile Ptolemæi dictum, quod paracentesis humorem detrahens passio, nem non auferat: Etenim primo, neq; ex alio quolibet adiutorio singulari hæc passio solui posse perspicitur: quippe cū sit magna atq; perseverans, dehinc quam adiutoriorū ob reeuanda accidentia passionū, quæ Græci symptomata uocant, adhibenda probentur: quanquam non totū soluere morbum uideātur, ut pareneticis luce commotis oculorū prætectio. Item alia quædam, quæ quanquam nihil per se medeantur, alijs tamen adiutorijs præparent corpus, uel patientem locum, quo facile adiutorij beneficiū sumat. Actonsura uel rasura capitis fluore quolibet affectis, quo detractis capillis illinienda medicamina constrictiua, uel epithemata, aut cucurbitæ appositione nullis obstantibus medeātur: Quanquam si detracatio capillorum laxatua: at uero paracentesis etiam per se plurimū medetur: Releuat enim detractionem plenitudinis tensionis, atq; spirationis difficultatis, quam dyspnœan uocant, & alijs adhibendis adiutorijs præparat partes: Non enim potuerunt medicaminum illinimenta, uel appositio syncera uirtute ad uiscera, uel patiētes partes peruenire, cum interiecto humore peritonei membrana plurimum à cutibus distet, transfeant autem facile ad ea, ad quæ destinata erant humoris interiecti ablutione permitta. Quapropter paracentesis adhibendam probamus, sed non hijs qui uitribus fuerint fatigati, aut adhuc intumore peritonei membranae constituti: addentes etiam, uel prædientes periculum: Plurimi enim quanquam alterius superesse uitæ potuerint, & sine ullo dolore morte capere, paracentesis cura celerem mortem pertulerunt.